

(สำเนา)

ที่ กษ 1205/ว 485

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ 10200

27 มิถุนายน 2543

เรื่อง ขั้นตอนแนวทางปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์
วิธีการและเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรือสงวนสิทธิ์
สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2541

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตามบัญชีเอกสารที่แนบ

ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2519 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 มาตรา 30 วรรค 5 ให้อำนาจสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) จัดที่ดินให้แก่บุคคล เช่า เช่าซื้อ ซื้อ หรือเช่าทำประโยชน์ เพื่อใช้สำหรับกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ได้ออกระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรือสงวนสิทธิ์ สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2541 ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ส.ป.ก. พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามมาตรา 30 วรรค 5 ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดที่ดินให้โดยวิธีเช่า เช่าซื้อ ซื้อ หรือเช่าทำประโยชน์ การให้เช่าซื้อ หรือ ซื้อ เป็นการให้กรรมสิทธิ์ในที่ดิน และพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2519 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 ได้มีข้อห้ามในการแบ่งแยก หรือโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินไว้ในมาตรา 39 ขณะนี้ ส.ป.ก. ยังไม่มีมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการใช้ประโยชน์ในที่ดินภายหลังมีการโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินอย่างชัดเจน หากเมื่อมีการโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินไปแล้ว อาจมีการนำที่ดินไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น ซึ่งไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ ส.ป.ก. จัดที่ดินให้ ดังนั้น ส.ป.ก. ขอให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจในการพิจารณาให้สิทธิ์ในที่ดินจัดที่ดินเฉพาะการเช่า และการเช่าทำประโยชน์ ส่วนการให้กรรมสิทธิ์โดยการเช่าซื้อ หรือซื้อ ส.ป.ก. จะพิจารณาจัดให้เมื่อ ส.ป.ก. มีแนวทางปฏิบัติภายหลังให้กรรมสิทธิ์อย่างชัดเจน

ส่วนกิจการที่พิจารณาจัดให้ต้องเป็นกิจการตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา 30 วรรค 5 แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2519 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 ประกาศ ณ วันที่ 27 พฤศจิกายน 2533 และ ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศ ณ วันที่ 9 พฤษภาคม 2543

ส่วนกิจการใดจะให้เข้า หรือเข้าทำประโยชน์ ให้เป็นไปตามประกาศสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดังนี้

1. กิจการที่ขอรับอนุญาตถ้าเป็นกิจการที่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไร ให้กำหนดระยะเวลาการเช่าไม่เกิน 3 ปี ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิที่จะขอเช่าใหม่โดยการผ่านพิจารณาจากคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

2. กิจการที่ขอรับอนุญาตถ้าเป็นกิจการที่ไม่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไร ให้กำหนดระยะเวลาให้เข้าทำประโยชน์ตามความเหมาะสมของแต่ละกิจการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

อูตร ขจรเวหาศน์

(นายอูตร ขจรเวหาศน์)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

กองนิติการ

โทร. 0-2281-2904

โทรสาร 0-2281-2940

บัญชีเอกสารที่แนบ

1. ประกาศสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เรื่องหลักเกณฑ์กำหนดระยะเวลาการเข้าทำประโยชน์ การเช่า ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วย หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาต และการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์ สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประกาศ ณ วันที่ 27 มิถุนายน 2543
2. คำสั่งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่ 469/2543 สั่ง ณ วันที่ 27 มิถุนายน 2543
3. แบบคำขออนุญาตใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก. 4-109)
4. หนังสือแจ้งการอนุญาต และให้เข้าทำสัญญา (ส.ป.ก. 4-110)
5. หนังสือแจ้งเพิกถอนการอนุญาต (ส.ป.ก. 4-111)
6. หนังสือแจ้งการไม่อนุญาต (ส.ป.ก. 4-112)
7. คำขออุทธรณ์การไม่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์ เพื่อใช้สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุน หรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก. 4-113)
8. แบบสัญญาเช่า (ส.ป.ก. 4-107)
9. แบบสัญญาเช่าทำประโยชน์ฯ (ส.ป.ก. 4-108)
10. แนวทางปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาต และการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุน หรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2541

(สำเนา)

ประกาศสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

เรื่อง หลักเกณฑ์กำหนดระยะเวลาการเช่า การเช่าทำประโยชน์ ตามระเบียบ
คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข
ในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติ ในการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์
สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 9 แห่งระเบียบ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติ ในการใช้ที่ดิน
หรืออสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
พ.ศ. 2541 สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจึงออกประกาศหลักเกณฑ์ กำหนดระยะเวลา การเช่า
การเช่าทำประโยชน์ ดังนี้

1. กิจการที่ขอรับอนุญาตถ้าเป็นกิจการที่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไรให้กำหนด
ระยะเวลาเช่าไม่เกิน 3 ปี ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิ์ที่จะขอเช่าใหม่โดยผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการ
ปฏิรูปที่ดินจังหวัด

2. กิจการที่ขอรับอนุญาตถ้าเป็นกิจการที่ไม่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไรให้กำหนด
ระยะเวลาให้เช่าทำประโยชน์ตามความเหมาะสมของแต่ละกิจการโดยผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการ
ปฏิรูปที่ดินจังหวัด

ประกาศ ณ วันที่ 27 มิถุนายน 2543

อุดร ขจรเวหาศน์

(นายอุดร ขจรเวหาศน์)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(สำเนา)

คำสั่งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ที่ 469/2543

เรื่อง มอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนในการจัดทำและลงนามในสัญญาเช่าและสัญญาเช่าทำประโยชน์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา 30 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532

เพื่อให้การจัดทำสัญญาและลงนามในสัญญา ตลอดจนการดำเนินการให้เป็นไปตามเงื่อนไขในข้อสัญญาเช่าและสัญญาเช่าทำประโยชน์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา 30 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 สามารถดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็ว รวมทั้งเพื่อรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 38(7) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 จึงมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดังนี้

1. จัดทำและลงนามในสัญญาเช่าและสัญญาเช่าทำประโยชน์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อประกอบกิจการสนับสนุน หรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รวมทั้งสัญญาแก้ไขเพิ่มเติม และ/หรือบันทึกต่อท้ายสัญญาดังกล่าว

2. ติดตามเร่งรัดจัดเก็บหนี้สิน ออกหนังสือเตือนให้ผู้เช่าหรือผู้รับสัญญาปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้ในข้อสัญญา ตลอดจนดำเนินการให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้ในข้อสัญญาและรายงานผลการดำเนินการให้เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมทราบทุกครั้งที่ทำเนียบตามคำสั่งแล้ว

อนึ่ง หากผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรจะมอบอำนาจให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดปฏิบัติราชการแทนต่อไป ก็ให้กระทำได้

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2543

อุดร ขจรเวหาศน์

(นายอุดร ขจรเวหาศน์)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ส.ป.ก. 4-109

เลขที่ /

คำขอรับอนุญาตการจัดที่ดินหรือสงฆ์หรือสหกรณ์
เพื่อใช้สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่อง
กับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ที่ /

เขียนที่

วันที่ เดือน พ.ศ.

ข้าพเจ้า บ้านเลขที่/ที่ตั้งสำนักงานเลขที่

หมู่ที่ ตรอก/ซอย ถนน ตำบล/แขวง

..... อำเภอ/เขต จังหวัด

โดยนาย/นาง/นางสาว อายุ ปี ผู้รับมอบอำนาจ

ตามหนังสือ/คำสั่ง/มติ ลงวันที่

บ้านเลขที่ หมู่ที่ ตรอก/ซอย ถนน ตำบล/แขวง

..... อำเภอ/เขต จังหวัด

ขอขึ้นคำขอต่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ดังต่อไปนี้

1. ข้าพเจ้ามีความประสงค์ขออนุญาตใช้ที่ดินหรือสงฆ์หรือสหกรณ์ในเขตปฏิรูปที่ดิน โครงการ/
ป่า ระบุว่า ส.ป.ก. ที่/กลุ่มที่ ที่ดินแปลงเลขที่
หรือตามโฉนด/น.ส. 3ก/น.ส. 3 เลขที่ ที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ ตำบล อำเภอ
จังหวัด เนื้อที่ ไร่ งาน ตารางวา สำหรับ
กิจการ อันเป็นการสนับสนุน
หรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยขอเข้าทำสัญญา ☐ เช่า ☐ เข้าทำประโยชน์ กับ
ส.ป.ก. มีกำหนดเวลา ปี

2. ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารและหลักฐานประกอบคำขอมาด้วยแล้ว ดังนี้

- ☐ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน, บัตรข้าราชการ, ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว
หรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชนได้ได้แก่
- ☐ สำเนาทะเบียนบ้าน
- ☐ หนังสือมอบอำนาจ
- ☐ สำเนาหนังสือรับรองของนายทะเบียนหุ้นส่วน บริษัท แสดงการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล
พร้อมทั้งวัตถุประสงค์ของนิติบุคคล ซึ่งออกให้ไม่เกินกว่าหกเดือน

☐ แผนงานและโครงการประกอบคำขอ ประกอบด้วย

- (ก) ประเภทของกิจการ
- (ข) ประเภทของสิทธิที่ขอรับอนุญาต
- (ค) สถานที่ประกอบกิจการและจำนวนเนื้อที่ที่ต้องการขออนุญาต
- (ง) ทุนที่ใช้ดำเนินงานของโครงการ รวมทั้งแผนการเพิ่มทุนในอนาคต
- (จ) ลักษณะของการดำเนินงานของโครงการ โดยระบุลักษณะการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน แนวทางการบริหารและการจัดการโครงการ
- (ฉ) ผลตอบแทนโครงการ ระยะเวลาคืนทุนของโครงการและเครื่องชี้วัดอื่น ๆ ที่แสดงโอกาสความสมฤทธิ์ผลของการประกอบกิจการ
- (ช) ประโยชน์ที่คาดว่าจะเกยตรกร สถาบันเกษตรกร และ ส.ป.ก. จะได้รับ

☐ แผนผังแบบแปลนการก่อสร้าง

☐ สำเนาใบอนุญาตให้ประกอบกิจการ

☐ หนังสือยินยอมหรือหนังสือสละสิทธิในที่ดิน

☐ หลักฐานอื่น ๆ ได้แก่

3. เมื่อข้าพเจ้าได้ยื่นคำขออนุญาตแล้ว หากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดแจ้งให้ข้าพเจ้ามาชี้แจงรายละเอียดหรือส่งเอกสารหลักฐานอื่นเพิ่มเติม ภายใน 30 วัน นับแต่วันได้รับหนังสือ และข้าพเจ้าไม่ปฏิบัติตาม ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดยกคำขอนั้นเสีย

4. ข้าพเจ้ายินยอมออกค่าใช้จ่ายใด ๆ ที่เกิดขึ้นจากการนำเจ้าหน้าที่ไปตรวจที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ และชำระค่าตอบแทน ตามที่ ส.ป.ก. กำหนด

5. เมื่อข้าพเจ้าได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการดังกล่าวแล้ว ข้าพเจ้าจะปฏิบัติตามสัญญาเช่าทำประโยชน์/สัญญาเช่าที่จะทำไว้กับ ส.ป.ก. และจะปฏิบัติตามกฎหมาย ตลอดจนกฎระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด และ ส.ป.ก. กำหนด

ลงชื่อ ผู้ยื่นคำขอ

(.....)

ลงชื่อ พยาน

(.....)

ลงชื่อ พยาน

(.....)

ลงชื่อ เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอ

(.....)

ความเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบสภาพที่ดินหรือสิ่งหาทรัพย์.....
.....
.....

ลงชื่อ เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่..... เดือน พ.ศ.....

ความเห็นของปฏิรูปที่ดินจังหวัด
.....
.....

ลงชื่อ ปฏิรูปที่ดินจังหวัด
(.....)
วันที่..... เดือน พ.ศ.....

ใบรับคำขอรับอนุญาตการจัดที่ดินหรือสงฆ์หรือทรัพย์
เพื่อใช้สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่อง
กับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด
วันที่ เดือน พ.ศ.
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ได้รับคำขอรับอนุญาตการจัด
ที่ดินหรือสงฆ์หรือทรัพย์ ของ เลขที่ /
ลงวันที่ เดือน พ.ศ. ในเขตปฏิรูปที่ดิน โครงการ/ป่า
..... ระบาย ส.ป.ก. ที่/กลุ่มที่
ที่ดินแปลงเลขที่ หรือตามโฉนด/น.ส. 3ก/น.ส. 3 เลขที่ ที่ดินตั้งอยู่
หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด เนื้อที่ ไร่ งาน
..... ตารางวา เพื่อใช้สำหรับกิจการ
โดยขอเช่าทำสัญญา ☐ เช่า ☐ เข้าทำประโยชน์กับ ส.ป.ก.

ลงชื่อ ผู้รับคำขอ
(.....)
วันที่ เดือน พ.ศ.

ส.ป.ก. 4-110

ที่ /

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

วันที่ เดือน พ.ศ.

เรื่อง แจ้งการอนุญาตและให้เข้าทำสัญญา

เรียน

อ้างถึง คำขอรับอนุญาตการจัดที่ดินหรือสงวนทรัพย์เพื่อใช้สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เลขที่ / ลงวันที่

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านได้ยื่นคำขอรับอนุญาตการจัดที่ดินเพื่อกิจการ
 โดยขอเข้าทำสัญญา กับสำนักงานการปฏิรูป
 ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วย หลักเกณฑ์
 วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาต และให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรือสงวนทรัพย์สำหรับ
 กิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2541 นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม/คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด
 ในการประชุม ครั้งที่ / เมื่อวันที่
 มีมติอนุญาตให้ ใช้ที่ดินหรือสงวนทรัพย์ดังกล่าว
 ได้ตามกิจการที่ขออนุญาต โดยขอให้ท่านเข้าทำสัญญากับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ณ
 สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ภายในระยะเวลา 30 วัน นับแต่วันได้รับหนังสือนี้
 หากพ้นระยะเวลาที่กำหนด คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด จะพิจารณาเพิกถอนการ
 อนุญาตดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

(สำเนา)

ส.ป.ก. 4-111

ที่ /

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

วันที่ เดือน พ.ศ.

เรื่อง แจ้งเพิกถอนการอนุญาต

เรียน

อ้างถึง หนังสือสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ที่ /

ลงวันที่ เดือน พ.ศ.

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ได้แจ้งการอนุญาตตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาต และให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรือสงวนทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2541 โดยให้ท่านเข้าทำสัญญากับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ณ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด และท่านมิได้มาดำเนินการดังกล่าว ภายในระยะเวลาที่กำหนด นั้น

บัดนี้ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) โดยคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม/คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด มีมติให้เพิกถอนการอนุญาตดังกล่าว ในการประชุม ครั้งที่ / เมื่อวันที่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

(สำเนา)

ส.ป.ก. 4-112

ที่ /

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

วันที่.....เดือน พ.ศ.....

เรื่อง แจ้งการไม่อนุญาต

เรียน

อ้างถึง คำขอรับอนุญาตการจัดที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับ
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เลขที่ / ลงวันที่

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านได้ยื่นคำขอรับอนุญาตการจัดที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการ
..... โดยขอเข้าทำสัญญา กับ
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาต และให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรือ
อสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2541
นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม/คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด
..... ในการประชุม ครั้งที่ / เมื่อวันที่
..... มีมติไม่อนุญาตให้ ใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์
ดังกล่าวตามกิจการที่ขออนุญาต เนื่องจาก

ทั้งนี้ หากท่านประสงค์จะยื่นอุทธรณ์ให้ท่านยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้ ณ
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ภายในระยะเวลา 30 วันนับแต่วันได้รับหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

(สำเนา)

ส.ป.ก. 4-113

คำขออุทธรณ์การไม่อนุญาตให้ใช้ที่ดินหรือสงวนทรัพย์เพื่อใช้สำหรับกิจการ
 ที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ที่ /

เขียนที่

วันที่ เดือน พ.ศ.

ตามที่ข้าพเจ้า บ้านเลขที่/ที่ตั้งสำนักงานเลขที่

..... หมู่ที่ ตรอก/ซอย ถนน ตำบล/

แขวง อำเภอ/เขต จังหวัด

..... โดยนาย/นาง/นางสาว อายุ ปี

ผู้รับมอบอำนาจตามหนังสือ/คำสั่ง/มติฯ ลงวันที่

..... บ้านเลขที่ หมู่ที่ ตรอก/ซอย ถนน

ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต จังหวัด

ได้ยื่นคำขอรับอนุญาตการจัดที่ดินหรือสงวนทรัพย์เพื่อใช้สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่อง
 กับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามคำขอเลขที่ /

ลงวันที่ และคณะกรรมการการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

ในการประชุมครั้งที่ / เมื่อวันที่ มีมติไม่อนุญาตให้

ข้าพเจ้าใช้ที่ดินหรือสงวนทรัพย์เพื่อกิจการ นั้น

ข้าพเจ้าได้รับทราบมติดังกล่าวแล้ว ตั้งแต่วันที่ เดือน

พ.ศ. ตามหนังสือ ที่ / ลงวันที่ เดือน

พ.ศ. จึงขออุทธรณ์มติดังกล่าวด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ยื่นอุทธรณ์

(.....)

ลงชื่อ เจ้าหน้าที่ผู้รับอุทธรณ์

(.....)

ตำแหน่ง

ใบรับคำขออุทธรณ์การไม่อนุญาตให้ใช้ที่ดินหรือสงวนทรัพย์เพื่อใช้สำหรับกิจการ
 ที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

วันที่ เดือน พ.ศ.

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ได้รับคำขออุทธรณ์ของ

..... เลขที่ ลงวันที่

เมื่อวันที่ ไว้ พร้อมเอกสารหลักฐานประกอบคำขออุทธรณ์

รวมทั้งสิ้น ฉบับ

ลงชื่อ เจ้าหน้าที่ผู้รับอุทธรณ์

(.....)

ตำแหน่ง

(หมายเหตุ เพื่อความสะดวกในการติดต่อกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด โปรดนำใบรับนี้มาแสดงหรือ
 อ้างเลขรับเรื่องอุทธรณ์ด้วยทุกครั้ง)

จังหวัด ซึ่งต่อไปในสัญญาเรียกว่า “ผู้เช่า” อีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงทำสัญญากัน มีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ผู้ให้เช่าตกลงให้เช่า และผู้เช่าตกลงเช่าที่ดินและ/หรือสิ่งหามทรัพย์ซึ่งเป็นของผู้ให้เช่า ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 มีรายละเอียดดังนี้

1.1 เช่าที่ดิน ตามเอกสาร ส.ป.ก. แปลงที่ กลุ่ม/ระวาง ส.ป.ก. ที่ หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด เนื้อที่ ไร่ งาน ตารางวา และ/หรือ ตามเอกสารหนังสือสำคัญ คือ โฉนด/น.ส.3ก/น.ส.3 เลขที่ ที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด เนื้อที่ ไร่ งาน ตารางวา

รวมจำนวนเนื้อที่ให้เช่า ไร่ งาน ตารางวา เพื่อ

1.2 เช่าอสังหาริมทรัพย์ ตั้งอยู่เลขที่ หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด ตามเอกสารหนังสือสำคัญคือ เลขที่ เพื่อ

ตามรายละเอียดพร้อมแผนผังแปลงที่ดินและแบบแปลนแผนผังสถานที่เช่า จำนวน (.....) แผ่น ที่แนบท้ายสัญญาและให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาเช่าฉบับนี้

ข้อ 2. ในวันทำสัญญานี้ ผู้เช่าได้นำหลักทรัพย์เป็น จำนวน บาท (.....) มามอบให้แก่ผู้ให้เช่าเพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา หลักประกันดังกล่าวมีอายุตลอดเวลาของสัญญาเช่า หากมีการขยายเวลาเช่าออกไปหรือหลักประกันมีมูลค่าลดลงไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ผู้เช่าต้องนำหลักประกันมามอบให้ผู้ให้เช่า โดยให้มีอายุการประกันตามระยะเวลาเช่าที่ขยายออกไป และมีมูลค่าครบตามสัญญาเสมอไป

ถ้าผู้เช่าค้างชำระค่าเช่าหรือเงินอื่นใดที่ต้องชำระให้แก่ผู้ให้เช่าตามสัญญานี้ ผู้ให้เช่ามีสิทธิหักเอาจากหลักประกันสัญญานี้จนครบถ้วนโดยผู้เช่าจะไม่โต้แย้งใด ๆ ในการที่ผู้ให้เช่าใช้สิทธิดังกล่าว

หลักประกันที่ผู้เช่านำมามอบให้ ผู้ให้เช่าจะคืนให้เมื่อผู้เช่าพ้นจากข้อผูกพันและความรับผิดชอบตามสัญญาแล้ว

ข้อ 3. การเข้าทำประโยชน์ในที่ดินและ/หรืออสังหาริมทรัพย์ที่เช่า ผู้เช่าจะต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

3.1 ต้องใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ที่เช่าเพื่อประกอบกิจการตามแผนงานและโครงการที่ผู้เช่าได้รับอนุญาตจากผู้ให้เช่าเท่านั้น

3.2 ต้องไม่นำที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ที่เช่าไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนไปให้บุคคลอื่นหรือนิติบุคคลอื่นใช้ หรือเช่าช่วง หรือโอนสิทธิการเช่า หรือเข้าทำประโยชน์ หรือก่อภาระผูกพันใด ๆ อันเป็นการ

รอนสิทธิเหนือทรัพย์สินที่เช่า หรือยินยอมให้บุคคลอื่นหรือนิติบุคคลอื่นเช่าครอบครองหรือใช้ประโยชน์แทนไม่ว่าจะเป็นการประจำหรือชั่วคราว

3.3 ต้องเริ่มลงมือประกอบกิจการในทรัพย์สินที่เช่าภายในกำหนดเวลา
(.....) วัน/เดือน นับแต่วันทำสัญญาเช่าฉบับนี้ และจะไม่หยุดดำเนินการแม้เป็นการชั่วคราว
ในระหว่างอายุสัญญาเช่าฉบับนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้ให้เช่าเป็นลายลักษณ์อักษร

3.4 ต้องประกอบกิจการตามแผนงานและโครงการที่ผู้เช่าได้รับอนุญาตด้วยตนเองเท่านั้น

3.5 ผู้เช่าจะไม่เปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือเพิ่มเติมกิจการ แผนงาน แผนการดำเนินงาน
หรือวิธีดำเนินการ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้ให้เช่าเป็นลายลักษณ์อักษร

3.6 การประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาตจะต้องไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม
สุขภาพ อนามัย ความปลอดภัยของประชาชน รวมทั้งจะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของรัฐและ
ประชาชน

3.7 ในกรณีที่เป็นการเช่าอสังหาริมทรัพย์ ผู้เช่าจะต้องทำประกันอัคคีภัยและวินาศภัยใน
ทรัพย์สินที่เช่าและเป็นผู้เสียเบี้ยประกันเองทั้งสิ้น โดยระบุให้ผู้ให้เช่าเป็นผู้ได้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์แต่เพียง
ผู้เดียว และเมื่อผู้ให้เช่าได้รับการชดเชยตามความเสียหายที่แท้จริงจนครบถ้วนแล้วมีเงินเหลืออยู่
ผู้ให้เช่าจะคืนเงินส่วนที่เหลือให้แก่ผู้เช่าต่อไป

3.8 หากทรัพย์สินที่เช่าชำรุด เสียหาย หรือบุบสลาย ผู้เช่าต้องทำการซ่อมแซมให้กลับคืนสู่
สภาพเดิมภายในเวลาอันสมควรด้วยค่าใช้จ่ายของผู้เช่าเอง

3.9 ต้องช่วยเหลือค่าใช้จ่ายที่รัฐได้ลงทุนไปเพื่อกิจการสาธารณูปโภคตามโครงการปฏิรูป
ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ทั้งต้องใช้และดูแลรักษาสิ่งสาธารณูปโภคตามระเบียบที่ทางราชการกำหนด

3.10 ต้องปฏิบัติตามกฎหมายตลอดจน กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ
ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดและ ส.ป.ก. กำหนดใช้ในขณะทำสัญญา และที่จะ
กำหนดใช้ในภายหน้าต่อไป

ข้อ 4. ผู้เช่าและผู้ให้เช่าตกลงกำหนดระยะเวลาการเช่าที่ดินและ/หรืออสังหาริมทรัพย์เป็นเวลา
..... (.....) เดือน/ปี นับตั้งแต่วันที่ เดือน พ.ศ.
โดยคิดค่าเช่าในอัตราไร่ละ บาท (.....)
ค่าเช่า เดือน/ปี ละ บาท (.....)
รวมเป็นเงิน บาท (.....)
ชำระภายในวันที่ ของทุกเดือน/ปี โดยเริ่มชำระตั้งแต่ เดือน/ปี
เป็นต้นไปจนสิ้นสุดสัญญา ณ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

ภายใต้บังคับของสัญญาข้อ 8 วรรคสอง อัตราค่าเช่าดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ผู้ให้เช่าทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะ
เปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงเพิ่มเติมได้ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยผู้เช่าจะไม่
โต้แย้งคัดค้านแต่ประการใด

ในกรณีกำหนดระยะเวลาชำระค่าเช่าเป็นรายเดือน ถ้าผู้เช่าไม่ชำระค่าเช่าภายใน 15 (สิบห้า) วัน นับแต่วันถึงกำหนดชำระค่าเช่า ตามวรรคหนึ่ง ผู้เช่ายินยอมให้ผู้ให้เช่าปรับในอัตราร้อยละ 15 (สิบห้า) ต่อปี ของจำนวนค่าเช่าที่ค้างชำระโดยนับถัดจากวันถึงกำหนดชำระค่าเช่า ตามวรรคหนึ่ง จนกว่าจะชำระเสร็จ

ในกรณีกำหนดระยะเวลาชำระค่าเช่าเป็นรายปี ถ้าผู้เช่าไม่ชำระค่าเช่าภายใน 90 (เก้าสิบ) วัน นับแต่วันถึงกำหนดชำระค่าเช่า ตามวรรคหนึ่ง ผู้เช่ายินยอมให้ผู้ให้เช่าปรับเป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 15 (สิบห้า) ต่อปี ของจำนวนค่าเช่าที่ค้างชำระโดยนับถัดจากวันถึงกำหนดชำระค่าเช่า ตามวรรคหนึ่ง จนกว่าจะชำระเสร็จ

ผู้เช่าผิดนัดชำระค่าเช่างวดหนึ่งงวดใด ผู้เช่ายินยอมให้ผู้ให้เช่าบอกเลิกสัญญาหรือฟ้องบังคับ ให้ปฏิบัติตามสัญญาก็ได้ ในกรณีผู้ให้เช่ายอมผ่อนผันการผิดนัดครั้งใด ๆ ผู้ให้เช่ายังคงถือกำหนดระยะเวลา ชำระค่าเช่าในสัญญานี้เป็นสำคัญ และไม่ถือเป็นการผ่อนผันการผิดนัดครั้งอื่น

ในกรณีที่ต้องมีการจดทะเบียนการเช่าตามสัญญา ผู้เช่าตกลงเป็นผู้ชำระค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายอื่นใดในการจดทะเบียนการเช่าเองทั้งสิ้น ผู้เช่าและผู้ให้เช่าตกลงจะจดทะเบียนการเช่าตามสัญญานี้ให้เรียบร้อยภายในกำหนด 30 (สามสิบ) วัน นับแต่วันทำสัญญา

ข้อ 5. ผู้เช่าต้องยื่นแบบแปลนแผนผังรายละเอียด การก่อสร้างอาคาร โรงเรือน การดัดแปลง ต่อเติม การแก้ไขหรือทำประการอื่นใดในทรัพย์สินที่เช่าให้ผู้ให้เช่าตรวจสอบและอนุญาตก่อนขออนุญาตต่อหน่วยงาน ราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง

ก่อนลงมือก่อสร้างผู้เช่าต้องแสดงหลักฐานการได้รับอนุญาตให้ก่อสร้างดังกล่าวต่อผู้ให้เช่า หากไม่ปฏิบัติตามผู้ให้เช่าหรือเจ้าหน้าที่ของผู้ให้เช่ามีอำนาจรื้อถอนได้ทันที โดยผู้เช่าเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนและเสียเงินเพิ่มให้แก่ผู้ให้เช่าในอัตราร้อยละ 25 (ยี่สิบห้า) ต่อปี ของค่าใช้จ่ายดังกล่าวจนกว่าจะ ชำระเสร็จสิ้น ทั้งนี้ ผู้เช่าจะเรียกร้องค่าเสียหายใดๆ จากผู้ให้เช่าหรือเจ้าหน้าที่ของผู้ให้เช่าไม่ได้ทั้งสิ้น และผู้ให้เช่าอาจบอกเลิกสัญญาเสียก็ได้

ข้อ 6. ในกรณีกิจการที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่เช่าหรืออสังหาริมทรัพย์ที่เช่า ตามสัญญานี้ที่ผู้เช่าต้องมีใบอนุญาตประกอบกิจการตามกฎหมาย ถ้าผู้เช่าไม่อาจแสดงหลักฐาน ใบอนุญาตใดในวันที่ยื่นคำขอหรือวันที่ทำสัญญานี้เนื่องจากอยู่ในระหว่างดำเนินการขอใบอนุญาตหรือเหตุอื่นใด ก็ตาม ผู้เช่าต้องดำเนินการจนทางการอนุญาตให้ผู้เช่ามีใบอนุญาตและต้องนำหลักฐานใบอนุญาตดังกล่าว มาแสดงต่อผู้ให้เช่า ภายในกำหนดระยะเวลา 45 (สี่สิบห้า) วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุญาต

หากผู้เช่าไม่ดำเนินการดังกล่าวข้างต้นหรือไม่สามารถขอใบอนุญาตหรือต่อใบอนุญาตได้ ภายในระยะเวลาอันสมควรที่ผู้ให้เช่าจะกำหนดแจ้งให้ผู้เช่าทราบ ผู้ให้เช่ามีสิทธิบอกเลิกสัญญานี้และเรียกค่าเสียหาย ตามสัญญาข้อ 12

ข้อ 7. ในระหว่างการเช่า ผู้เช่ายินยอมให้ผู้ให้เช่าเข้าไปตรวจสอบดูแลทรัพย์สินที่เช่าได้เสมอ โดย ผู้เช่าจะอำนวยความสะดวกให้ตามสมควร หากมีข้อเสนอนะประการใดแล้วผู้เช่ายินยอมปฏิบัติตามคำแนะนำ นั้นทันที หรือหากปรากฏว่าทรัพย์สินที่เช่ามีความชำรุด บกพร่อง หรือมีความเสียหายเกิดขึ้น เมื่อผู้ให้เช่าหรือ เจ้าหน้าที่ของผู้ให้เช่าได้แจ้งให้ผู้เช่าทราบ ผู้เช่าจะรีบซ่อมแซมความชำรุดบกพร่องหรือความเสียหายโดยพลัน

และจะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 30 (สามสิบ) วัน และผู้เช่าต้องยินยอมให้ผู้ให้เช่าเข้าไปตรวจสอบการประกอบกิจการให้เป็นไปตามสัญญา อย่างน้อยปีละครั้ง

ข้อ 8. หากผู้ให้เช่าหรือหน่วยราชการอื่นมีความจำเป็นจะต้องใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ตามสัญญานี้ เพื่อดำเนินการใด ๆ ตามโครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการ อันอาจมีผลไปกระทบสิทธิในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ตามสัญญาผู้เช่าตกลงยินยอมให้ผู้ให้เช่าหรือส่วนราชการอื่นเข้าไปดำเนินการตามกรณีแห่งความจำเป็น

ถ้าการดำเนินการนั้นเป็นเหตุให้เนื้อที่ที่เช่าลดลง หรืออสังหาริมทรัพย์ที่เช่าได้รับความเสียหาย ผู้ให้เช่ายินยอมลดค่าเช่าตามอัตราส่วนของจำนวนเนื้อที่ดินที่ลดลง และตามส่วนแห่งความร้ายแรงของความเสียหายที่เกิดขึ้น

หากปรากฏว่าการดำเนินการนั้นกระทบกระเทือนสิทธิ จนทำให้ผู้เช่าไม่สามารถเข้าทำประโยชน์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ที่เช่าได้ ผู้เช่าจะบอกเลิกสัญญาเสียก็ได้ และในการใช้สิทธิของผู้ให้เช่าตามวรรคหนึ่ง หากผู้ให้เช่ามีความจำเป็นต้องใช้ที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์ตามสัญญานี้ทั้งหมด ผู้ให้เช่าจะบอกเลิกสัญญาเสียได้เช่นกัน

ทั้งนี้ ผู้เช่าไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ เนื่องจากการดำเนินการดังกล่าวจากผู้ให้เช่าทั้งสิ้น

ข้อ 9. ผู้เช่าตกลงเป็นผู้ชำระเงินค่าภาษี ค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายอื่นใด อันเกี่ยวกับที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ที่เช่าตามสัญญานี้ อันพึงต้องชำระตามกฎหมายที่มีอยู่ตลอดระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา แต่ถ้าวผู้ให้เช่าได้ชำระไปแล้ว ผู้เช่าจะต้องชดเชยให้แก่ผู้ให้เช่าภายใน 30 (สามสิบ) วัน นับแต่วันได้รับแจ้งจากผู้ให้เช่า และผู้เช่ายินยอมเป็นผู้ชำระค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ค่าโทรศัพท์ และค่าบริการอื่น ๆ นอกจากที่กำหนดไว้ในสัญญา ตลอดอายุการเช่า

ข้อ 10. ผู้เช่าอาจบอกเลิกสัญญาเช่าเมื่อไม่สามารถประกอบกิจการตามสัญญาเช่าต่อไปได้ เนื่องจากเหตุสุดวิสัย และต้องแจ้งเป็นหนังสือพร้อมแสดงหลักฐานให้แก่ผู้ให้เช่าทราบล่วงหน้าก่อนที่จะนับระยะเวลาเพื่อที่จะเรียกเก็บค่าเช่าในคราวต่อไป โดยผู้ให้เช่ามีสิทธิเรียกร้องค่าเช่าค้างชำระและค่าปรับเนื่องจากการชำระล่าช้า ตามข้อ 4

ข้อ 11. สิทธิตามสัญญาเช่านี้เป็นอันสิ้นสุดลงทันที เมื่ออาคาร โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอื่นใดที่ผู้เช่าก่อสร้าง เพื่อประกอบกิจการในทรัพย์สินที่เช่า ถูกริบ หรือถูกยึด หรือถูกอายัด โดยคำสั่งศาลหรือคำพิพากษาของศาล หรือผู้เช่าถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ หรือเป็นบุคคลล้มละลายหรือเป็นบุคคลไร้ความสามารถ หรือผู้เช่าปฏิบัติผิดสัญญากู้ยืมเงินจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือผู้เช่าซึ่งเป็นนิติบุคคลเลิกกันไม่ว่าด้วยเหตุประการใด

ข้อ 12. ถ้าผู้เช่าผิดสัญญาข้อหนึ่งข้อใด ผู้ให้เช่ามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ทันทีโดยมีพักต้องบอกกล่าวล่วงหน้าให้ผู้เช่าทราบ เว้นแต่กรณีที่ผู้ให้เช่าใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาตามข้อ 3, 4, 7, 8 และ 9 ผู้ให้เช่าจะต้องออกหนังสือเตือนให้ผู้เช่าปฏิบัติตามโดยกำหนดระยะเวลาให้ปฏิบัติตามให้แล้วเสร็จตามคำเตือนไว้ด้วย

ถ้าผู้เช่าได้รับหนังสือเตือนแล้ว และได้ปฏิบัติตามคำเตือนดังกล่าวถูกต้องทุกประการ ผู้เช่ายังมีหน้าที่ต้องชดเชยค่าเสียหายใด ๆ ในระหว่างการไม่ปฏิบัติตามข้อสัญญาภายในระยะเวลาที่ผู้ให้เช่ากำหนดพร้อมดอกเบี้ย

ในอัตราร้อยละ 15 (สิบห้า) ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ผู้เช่าไม่ปฏิบัติตามสัญญาจนกว่าจะชำระเสร็จ

ถ้าผู้เช่าได้รับหนังสือเตือนแล้วและไม่ได้ปฏิบัติตามคำเตือนหรือปฏิบัติตามคำเตือนแต่ไม่ชัดเจน
ค่าเสียหายตามที่ได้กล่าวมาในวรรคก่อนให้ถูกต้องทุกประการ ผู้ให้เช่ามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ทันที

ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้ให้เช่าบอกเลิกสัญญานี้ ผู้เช่าต้องชำระเงินค่าเช่าที่ค้างชำระพร้อมทั้งค่าปรับตามสัญญา
ข้อ 4 และผู้ให้เช่ามีสิทธิริบหลักประกันตามสัญญาทั้งหมดหรือบางส่วนตามแต่ที่จะเห็นสมควร ตลอดจนมีสิทธิ
เรียกค่าเสียหายอันเนื่องมาจากการที่ผู้เช่าผิดสัญญาพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 (สิบห้า) ต่อปี นับแต่วัน
ผิดนัดจนกว่าจะชำระเสร็จ

ข้อ 13. เมื่อครบกำหนดระยะเวลาตามสัญญานี้หรือผู้เช่าหรือผู้ให้เช่าบอกเลิกสัญญาเช่าหรือสัญญา
เช่าเลิกกันหรือสิ้นสุดไม่ว่าด้วยเหตุใดก็ตาม ผู้เช่าต้องส่งมอบและออกจากทรัพย์สินที่เช่า รวมทั้งรื้อถอนและ
ขนย้ายทรัพย์สินของผู้เช่าและบริวารออกจากทรัพย์สินของผู้ให้เช่า และต้องทำให้ทรัพย์สินของผู้ให้เช่ากลับสู่สภาพ
เดิมภายในเวลาที่ผู้ให้เช่ากำหนด ถ้าผู้เช่าไม่ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ผู้เช่ายินยอม
ให้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของผู้ให้เช่า โดยผู้เช่าจะไม่เรียกร้องค่าตอบแทนใด ๆ จากผู้ให้เช่าทั้งสิ้น
เว้นแต่ในกรณีที่ผู้ให้เช่าหรือเจ้าหน้าที่ของผู้ให้เช่าเห็นว่าทรัพย์สินหรือสิ่งก่อสร้างที่ปลูกลงบนที่ดิน หรือ
อสังหาริมทรัพย์ก่อให้เกิดความเสียหายหรือกีดขวางการปฏิบัติที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ผู้ให้เช่าหรือเจ้าหน้าที่ของ
ผู้ให้เช่ามีอำนาจรื้อถอนสิ่งก่อสร้างดังกล่าวได้ โดยผู้เช่าต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายและต้องเสียเงินเพิ่มให้แก่
ผู้ให้เช่าในอัตราร้อยละ 25 (ยี่สิบห้า) ต่อปี ของค่าใช้จ่ายดังกล่าว จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ทั้งนี้ ผู้เช่าจะเรียกร้อง
ค่าเสียหายใด ๆ จากผู้ให้เช่าหรือเจ้าหน้าที่ของผู้ให้เช่าไม่ได้ทั้งสิ้น

ข้อ 14. การโอนและการตกทอดทางมรดกของสิทธิการเช่า ตามสัญญานี้ให้เป็นไปตามระเบียบหรือ
หลักเกณฑ์ตามที่คณะกรรมการปฏิบัติที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนดตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติที่ดินเพื่อ
เกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติการปฏิบัติที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3)
พ.ศ. 2532 มาตรา 10

สัญญานี้ทำขึ้นรวมสี่ฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกัน คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายได้อ่านและเข้าใจข้อความใน
สัญญานี้ รวมทั้งระเบียบของทางราชการโดยละเอียดตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน
ผู้เช่าและผู้ให้เช่าถือไว้ฝ่ายละหนึ่งฉบับและเก็บไว้ที่กองนิติการหนึ่งฉบับ กองบริการกองทุน หนึ่งฉบับ

ลงชื่อ ผู้เช่า

(.....)

ลงชื่อ ผู้ให้เช่า

(.....)

ผู้รับมอบอำนาจจาก

สำนักงานการปฏิบัติที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ข้าพเจ้า อายุ ปี อยู่บ้านเลขที่
 ถนน หมู่ที่ ตำบล/แขวง
 อำเภอ/เขต จังหวัด

ลงชื่อ พยาน และสามี
 (.....) หรือภริยาของผู้เข้า
 ผู้ให้ความยินยอม

ข้าพเจ้า อายุ ปี อยู่บ้านเลขที่
 ถนน หมู่ที่ ตำบล/แขวง
 อำเภอ/เขต จังหวัด

ลงชื่อ พยาน
 (.....)

ส.ป.ก. 4-118

สัญญาเลขที่

สัญญาเช่าทำประโยชน์ในที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์
เพื่อประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัด.....

สัญญานี้ทำขึ้น ณ

เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ. ระหว่างสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน

เพื่อเกษตรกรรม โดย ตำแหน่ง

ผู้รับมอบอำนาจให้ทำสัญญาแทนตามคำสั่งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่ /

ลงวันที่ เดือน พ.ศ. ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้ให้สัญญา”

ฝ่ายหนึ่ง กับ

(1) นาย/นาง/นางสาว อายุ ปี

เชื้อชาติ สัญชาติ เลขประจำตัวบัตรประชาชน

ออกให้ ณ เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.

หรือ (2) บริษัท/ห้าง/สหกรณ์การเกษตร

โดย ตำแหน่ง ผู้มีอำนาจ

ลงนามผูกพันบริษัท/ห้าง/สหกรณ์การเกษตร

ตามหนังสือรับรองของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท/นายทะเบียนสหกรณ์การเกษตร

เลขที่ ลงวันที่ เดือน พ.ศ. ที่แนบท้าย

สัญญา และให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญานี้ (หรือ)

โดย ผู้รับมอบอำนาจจากบริษัท/

ห้าง/สหกรณ์การเกษตร ตามหนังสือมอบอำนาจ ลงวันที่

เดือน พ.ศ. จาก

ตำแหน่ง ผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท/ห้าง/

สหกรณ์การเกษตร ตามหนังสือรับรองของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท/

นายทะเบียนสหกรณ์การเกษตร เลขที่ ลงวันที่

เดือน พ.ศ. ที่แนบท้ายสัญญา และให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญานี้

ที่อยู่บ้านเลขที่/สำนักงานใหญ่เลขที่ หมู่ที่ ตรอก/ซอย

ถนน แขวง/ตำบล เขต/อำเภอ

จังหวัด ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้รับสัญญา” อีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงทำสัญญากัน มีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ผู้ให้สัญญาดกลงให้ผู้รับสัญญาเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน และ/หรือให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ซึ่งเป็นของผู้ให้สัญญา ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 มีรายละเอียดดังนี้

1.1 เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ตามเอกสาร ส.ป.ก. แปลงที่ กลุ่ม/ระวาง ส.ป.ก. ที่ หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด เนื้อที่ ไร่ งาน ตารางวา และ/หรือ ตามเอกสารหนังสือสำคัญ คือ โฉนด/น.ส.3ก/น.ส.3 เลขที่ ที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด เนื้อที่ ไร่ งาน ตารางวา

รวมจำนวนเนื้อที่ให้เข้าทำประโยชน์ ไร่ งาน ตารางวา เพื่อ

1.2 เข้าทำประโยชน์ในอสังหาริมทรัพย์ ตั้งอยู่เลขที่ หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด ตามเอกสารหนังสือสำคัญ คือ เลขที่ เพื่อ

ตามรายละเอียดพร้อมแผนผังแปลงที่ดินและแบบแปลนแผนผังสถานที่เข้าทำประโยชน์ จำนวน (.....) แปลง ที่แนบท้ายสัญญาและให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญานี้

ข้อ 2. ในวันทำสัญญานี้ ผู้รับสัญญาได้นำหลักทรัพย์เป็น จำนวน บาท (.....) มามอบให้แก่ผู้ให้สัญญาเพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา หลักประกันดังกล่าวมีอายุตลอดเวลาของสัญญานี้ หากมีการขยายเวลาออกไปหรือหลักประกันมีมูลค่าลดลงไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ผู้รับสัญญาต้องนำหลักประกันมามอบให้ผู้ให้สัญญาโดยมีอายุการประกันตามระยะเวลาที่ขยายออกไป และมีมูลค่าครบตามสัญญาเสมอไป

ถ้าผู้รับสัญญาค้างชำระเงินค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ตามสัญญานี้หรือเงินอื่นใดที่ผู้รับสัญญาต้องชำระให้แก่ผู้ให้สัญญาตามสัญญานี้ ผู้ให้สัญญามีสิทธิหักเอาจากหลักประกันสัญญานี้จนครบถ้วน โดยผู้รับสัญญาจะไม่ได้แย้งใด ๆ ในการที่ผู้ให้สัญญาใช้สิทธิดังกล่าว

หลักประกันที่ผู้รับสัญญานำมามอบให้ ผู้ให้สัญญาจะคืนให้เมื่อผู้รับสัญญาพ้นจากข้อผูกพันและความรับผิดชอบตามสัญญาแล้ว

ข้อ 3. การเข้าทำประโยชน์ในที่ดินและ/หรืออสังหาริมทรัพย์ ผู้รับสัญญาจะต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

3.1 ต้องใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตเพื่อประกอบกิจการตามแผนงานและโครงการที่ผู้รับสัญญาได้รับอนุญาตจากผู้ให้สัญญาเท่านั้น

3.2 ต้องไม่นำที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนไปให้บุคคลอื่น หรือ นิติบุคคลอื่นใดใช้ หรือเช่า หรือเช่าทำประโยชน์ หรือโอนสิทธิตามสัญญาหรือก่อภาระผูกพันใด ๆ อันเป็นการโอนสิทธิเหนือที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์ หรือยินยอมให้บุคคลอื่นหรือนิติบุคคลอื่นเข้าครอบครองหรือใช้ประโยชน์แทนไม่ว่าจะเป็นการประจำหรือชั่วคราว

3.3 ต้องเริ่มลงมือประกอบกิจการภายในกำหนด (.....) วัน/เดือน นับแต่วันทำสัญญา และจะไม่หยุดดำเนินการแม้เป็นการชั่วคราวในระหว่างอายุสัญญา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้ให้สัญญาเป็นลายลักษณ์อักษร

3.4 ต้องประกอบกิจการตามแผนงานและโครงการที่ผู้รับสัญญาได้รับอนุญาตด้วยตนเอง เท่านั้น

3.5 ผู้รับสัญญาจะไม่เปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือเพิ่มเติมกิจการ แผนงาน แผนการดำเนินงาน หรือวิธีดำเนินการ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้ให้สัญญาเป็นลายลักษณ์อักษร

3.6 การประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาตจะต้องไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย ความปลอดภัยของประชาชน รวมทั้งจะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของรัฐและประชาชน

3.7 ในกรณีที่เป็นการเช่าทำประโยชน์ในอสังหาริมทรัพย์ ผู้รับสัญญาจะต้องทำประกัน อัคคีภัยและวินาศภัยในทรัพย์สินที่เช่าทำประโยชน์และเป็นผู้เสียเบี้ยประกันเองทั้งสิ้น โดยระบุให้ผู้ให้สัญญาเป็นผู้ได้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์แต่เพียงผู้เดียว และเมื่อผู้ให้สัญญาได้รับการชดเชยตามความเสียหายจนครบถ้วนแล้วมีเงินเหลืออยู่ ผู้ให้เช่าจะคืนเงินส่วนที่เหลือให้แก่ผู้รับสัญญาต่อไป

3.8 หากทรัพย์สินที่เช่าทำประโยชน์ชำรุด เสียหาย หรือบุบสลาย ผู้รับสัญญาต้องทำการซ่อมแซมให้กลับคืนสู่สภาพเดิมภายในเวลาอันสมควรด้วยค่าใช้จ่ายของผู้รับสัญญาเอง

3.9 ต้องช่วยเหลือค่าใช้จ่ายที่รัฐได้ลงทุนไปเพื่อกิจการสาธารณูปโภคตามโครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ทั้งต้องใช้และดูแลรักษาสังสาธารณูปโภคตามระเบียบที่ทางราชการกำหนด

3.10 ต้องปฏิบัติตามกฎหมายตลอดจน กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดและ ส.ป.ก. กำหนดไว้ในขณะทำสัญญา และที่จะกำหนดไว้ในภายหลังต่อไป

ข้อ 4. ผู้ให้สัญญาดกลงกำหนดระยะเวลาการให้เช่าทำประโยชน์ในที่ดินและ/หรืออสังหาริมทรัพย์ เป็นเวลา (.....) เดือน/ปี นับตั้งแต่วันที่ เดือน พ.ศ. เป็นต้นไป

*ผู้รับสัญญาดกลงชำระค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ตามสัญญานี้ รวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น บาท (.....) โดยจะชำระเงินดังกล่าวทั้งหมดให้แก่ผู้ให้สัญญาภายในวันที่ เดือน พ.ศ. ณ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประกาศกำหนด

******ในสัญญาที่ผู้รับสัญญาได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียค่าตอบแทนตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2540 ข้อ 10 และตามมติ คปก. ครั้งที่ ลงวันที่

*ถ้าผู้รับสัญญาผิดนัดไม่ชำระค่าตอบแทนให้แก่ผู้ให้สัญญาตามเวลาที่กำหนดไว้ ผู้รับสัญญาขอมให้ผู้ให้สัญญาปรับในอัตราร้อยละ 15 (สิบห้า) ต่อปี นับถัดจากวันถึงกำหนดชำระจนกว่าจะชำระเสร็จ ทั้งนี้ ผู้ให้สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญาหรือฟ้องร้องบังคับให้ปฏิบัติตามสัญญาได้

*ผู้รับสัญญาจะเรียกร้องเงินค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ได้ชำระไปแล้วคืนจากผู้ให้สัญญาได้ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น

ข้อ 5. ผู้รับสัญญาต้องยื่นแบบแปลนแผนผังรายละเอียด การก่อสร้างอาคาร โรงเรือน การดัดแปลงต่อเติม การแก้ไขหรือทำประการอื่นใดในทรัพย์สินที่ได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ให้ผู้ให้สัญญาตรวจสอบและอนุญาตก่อนขออนุญาตต่อหน่วยงานราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ก่อนลงมือก่อสร้างผู้รับสัญญาต้องแสดงหลักฐานการได้รับอนุญาตให้ก่อสร้างจากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องดังกล่าวต่อผู้ให้สัญญา หากไม่ปฏิบัติตามผู้ให้สัญญาหรือเจ้าหน้าที่ของผู้ให้สัญญามีอำนาจรื้อถอนสิ่งก่อสร้างดังกล่าวได้ทันที โดยผู้รับสัญญาต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายและเสียเงินเพิ่มให้แก่ผู้ให้สัญญาในอัตราร้อยละ 25 (ยี่สิบห้า) ต่อปี ของค่าใช้จ่ายดังกล่าวจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ทั้งนี้ ผู้รับสัญญาจะเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ จากผู้ให้สัญญาหรือเจ้าหน้าที่ของผู้ให้สัญญาไม่ได้ทั้งสิ้น และผู้ให้สัญญาอาจบอกเลิกสัญญาเสียก็ได้

ข้อ 6. ในกรณีกิจการที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ตามสัญญานี้ที่ผู้รับสัญญาต้องมีใบอนุญาตประกอบกิจการตามกฎหมาย ถ้าผู้รับสัญญาไม่อาจแสดงหลักฐานใบอนุญาตได้ในวันที่ยื่นคำขอหรือวันที่ทำสัญญานี้เนื่องจากอยู่ในระหว่างดำเนินการขอใบอนุญาตหรือเหตุอื่นใดก็ตาม ผู้รับสัญญาต้องดำเนินการจนทางการอนุญาตให้ผู้รับสัญญามีใบอนุญาตและต้องนำหลักฐานใบอนุญาตดังกล่าวมาแสดงต่อผู้ให้สัญญาภายในกำหนดระยะเวลา 45 (สี่สิบห้า) วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุญาต

หากผู้รับสัญญาไม่ดำเนินการดังกล่าวข้างต้นหรือไม่สามารถขอใบอนุญาตหรือต่อใบอนุญาตได้ภายในระยะเวลาอันสมควรที่ผู้ให้สัญญาจะกำหนดแจ้งให้ผู้รับสัญญาทราบ ผู้ให้สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญานี้และเรียกค่าเสียหายตามสัญญาข้อ 12

ข้อ 7. ในระหว่างการทำประโยชน์ ผู้รับสัญญายินยอมให้ผู้ให้สัญญาหรือเจ้าหน้าที่ของผู้ให้สัญญาเข้าไปตรวจสอบดูแลทรัพย์สินที่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ได้เสมอ โดยผู้รับสัญญาจะอำนวยความสะดวกให้ตามสมควร หากมีข้อเสนอแนะประการใดแล้ว ผู้รับสัญญายินยอมปฏิบัติตามคำแนะนำนั้นทันที

หรือหากปรากฏว่าทรัพย์สินที่ได้รับอนุญาตนั้นมีความชำรุดบกพร่อง หรือมีความเสียหายเกิดขึ้น เมื่อผู้ให้สัญญาหรือเจ้าหน้าที่ของผู้ให้สัญญาได้แจ้งให้ผู้รับสัญญาทราบ ผู้รับสัญญาต้องรีบซ่อมแซมให้แล้วเสร็จภายใน 30 (สามสิบ) วัน และต้องยินยอมให้ผู้ให้สัญญาเข้าไปตรวจสอบการประกอบกิจการให้เป็นไปตามสัญญา อย่างน้อยปีละครั้ง

ข้อ 8. หากผู้ให้สัญญาหรือหน่วยราชการอื่นมีความจำเป็นจะต้องใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ตามสัญญานี้ เพื่อดำเนินการใด ๆ ตามโครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการ อันอาจมีผลไปกระทบสิทธิในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ตามสัญญา ผู้รับสัญญาตกลงยินยอมให้ผู้ให้สัญญาหรือส่วนราชการอื่นเข้าไปดำเนินการตามกรณีแห่งความจำเป็น

หากปรากฏว่าการดำเนินการนั้นกระทบกระเทือนสิทธิ จนทำให้ผู้รับสัญญาไม่สามารถเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์ตามสัญญาได้ ผู้รับสัญญาจะบอกเลิกสัญญาเสียก็ได้ และในการใช้สิทธิของผู้ให้สัญญาตามวรรคหนึ่ง หากผู้ให้สัญญามีความจำเป็นต้องใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ตามสัญญานี้ทั้งหมด ผู้ให้สัญญาจะบอกเลิกสัญญาเสียก็ได้เช่นกัน

ทั้งนี้ ผู้รับสัญญาไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ เนื่องจากการดำเนินการดังกล่าวจากผู้ให้สัญญาทั้งสิ้น

ข้อ 9. ผู้รับสัญญาตกลงเป็นผู้ชำระค่าภาษี ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ อันเกี่ยวกับที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ตามสัญญานี้ อันพึงต้องชำระตามกฎหมายที่มีอยู่ตลอดระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา แต่ถ้าผู้ให้สัญญาได้ชำระไปแล้ว ผู้รับสัญญาจะต้องชดใช้ให้แก่ผู้ให้สัญญาภายใน 30 (สามสิบ) วันนับแต่วันได้รับแจ้งจากผู้ให้สัญญา และผู้รับสัญญายินยอมเป็นผู้ชำระค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ค่าโทรศัพท์ และค่าบริการอื่น ๆ นอกจากที่กำหนดไว้ในสัญญา ตลอดอายุการเข้าทำประโยชน์ตามสัญญานี้

ข้อ 10. ผู้รับสัญญาอาจบอกเลิกสัญญาได้เมื่อไม่สามารถประกอบกิจการตามสัญญานี้ต่อไปได้เนื่องจากเหตุสุดวิสัย และต้องแจ้งเป็นหนังสือพร้อมแสดงหลักฐานให้แก่ผู้ให้สัญญาทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสองเดือน โดยผู้ให้สัญญาไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ เนื่องจากการบอกเลิกสัญญา

ข้อ 11. สิทธิตามสัญญานี้เป็นอันสิ้นสุดลงทันที เมื่ออาคาร โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอื่นใดที่ผู้รับสัญญาก่อสร้าง เพื่อประกอบกิจการในทรัพย์สินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ ถูกริบหรือถูกยึด หรือถูกอายัด โดยคำสั่งศาลหรือคำพิพากษาของศาล หรือผู้รับสัญญาถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ หรือเป็นบุคคลล้มละลายหรือเป็นบุคคลไร้ความสามารถ หรือผู้รับสัญญาปฏิบัติผิดสัญญากู้ยืมเงินจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือผู้รับสัญญาซึ่งเป็นนิติบุคคลเลิกกันไม่ว่าด้วยเหตุประการใด

ข้อ 12. ถ้าผู้รับสัญญาผิดสัญญาข้อหนึ่งข้อใด ผู้ให้สัญญาไม่มีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ทันที โดยมีพักต้องบอกกล่าวล่วงหน้าให้ผู้รับสัญญาทราบ เว้นแต่กรณีที่ผู้ให้สัญญาใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาตามข้อ 3, 4, 7, 8 และ 9 ผู้ให้สัญญาจะออกหนังสือเตือนให้ผู้รับสัญญาปฏิบัติตามโดยกำหนดระยะเวลาให้ปฏิบัติตามให้แล้วเสร็จตามคำเตือนไว้ด้วย

ถ้าผู้รับสัญญาได้รับหนังสือเตือนแล้ว และได้ปฏิบัติตามคำเตือนดังกล่าวถูกต้องทุกประการ ผู้รับสัญญายังมีหน้าที่ต้องชดใช้ค่าเสียหายใด ๆ ในระหว่างการไม่ปฏิบัติตามข้อสัญญา ภายในระยะเวลาที่ผู้ให้สัญญากำหนดพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 (สิบห้า) ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ผู้รับสัญญาไม่ปฏิบัติตามสัญญาจนกว่าจะชำระเสร็จ

ถ้าผู้รับสัญญาได้รับหนังสือเตือนแล้ว และไม่ปฏิบัติตามคำเตือนหรือปฏิบัติตามคำเตือนแต่ไม่ชดใช้ค่าเสียหายตามที่ได้กล่าวมาในวรรคก่อนให้ถูกต้องทุกประการผู้ให้สัญญามีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ทันที

ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้ให้สัญญาบอกละสัญญา ผู้ให้สัญญามีสิทธิริบเงินหรือหลักประกันตามสัญญาทั้งหมดหรือบางส่วนตามแต่ที่จะเห็นสมควร ตลอดจนมีสิทธิเรียกค่าเสียหายใด ๆ อันเนื่องมาจากการที่ผู้รับสัญญาไม่ปฏิบัติตามสัญญานี้และผู้รับสัญญาต้องรับผิดชอบในดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 (สิบห้า) ต่อปี นับแต่ผู้รับสัญญาผิดนัดจนกว่าจะชำระเสร็จ

ข้อ 13. เมื่อครบกำหนดระยะเวลาตามสัญญานี้หรือผู้รับสัญญาหรือผู้ให้สัญญาบอกละสัญญานี้ หรือสัญญานี้เลิกกันหรือสิ้นสุดไม่ว่าด้วยเหตุใดก็ตาม ผู้รับสัญญาต้องส่งมอบและออกจากทรัพย์สินที่เข้าทำประโยชน์ รวมทั้งรถยนต์และขนถ่ายทรัพย์สินของผู้รับสัญญาและบริวารออกจากทรัพย์สินของผู้ให้สัญญา และต้องทำให้ทรัพย์สินของผู้ให้สัญญากลับสู่สภาพเดิม ภายในเวลาที่ผู้ให้สัญญากำหนด ถ้าผู้รับสัญญาไม่จัดการให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ผู้รับสัญญายินยอมให้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของผู้ให้สัญญา โดยผู้รับสัญญาจะไม่เรียกร้องค่าตอบแทนใด ๆ จากผู้ให้สัญญาทั้งสิ้น

หากผู้ให้สัญญาหรือเจ้าหน้าที่ของผู้ให้สัญญาเห็นว่าทรัพย์สินหรือสิ่งก่อสร้างที่ปลูกลงบนที่ดิน หรือ อสังหาริมทรัพย์ก่อให้เกิดความเสียหายหรือกีดขวางการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ผู้ให้สัญญาหรือเจ้าหน้าที่ของผู้ให้สัญญาอาจสั่งให้ผู้รับสัญญารื้อถอนทรัพย์สินหรือสิ่งก่อสร้างดังกล่าว ภายในระยะเวลาที่กำหนด หากไม่ปฏิบัติตามผู้ให้สัญญาหรือเจ้าหน้าที่ของผู้ให้สัญญามีอำนาจรื้อถอนสิ่งก่อสร้างดังกล่าวได้ทันที โดยผู้รับสัญญาต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายและต้องเสียเงินเพิ่มให้แก่ผู้ให้สัญญาในอัตราร้อยละ 25 (ยี่สิบห้า) ต่อปี ของค่าใช้จ่ายดังกล่าว จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ทั้งนี้ ผู้รับสัญญาจะไม่เรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ จากผู้ให้สัญญาหรือเจ้าหน้าที่ของผู้ให้สัญญาทั้งสิ้น

ข้อ 14. การโอนและการตกทอดทางมรดกของสิทธิการเข้าทำประโยชน์ของสัญญานี้ให้เป็นไปตามระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ตามที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนดตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 มาตรา 30 วรรคห้า แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 มาตรา 10

สัญญานี้ทำขึ้นรวมสี่ฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกัน คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญานี้ รวมทั้งระเบียบของทางราชการโดยตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน ผู้ให้สัญญาและผู้รับสัญญาถือไว้ฝ่ายละหนึ่งฉบับและเก็บไว้ที่กองนิติการหนึ่งฉบับ กองบริการกองทุนฯ หนึ่งฉบับ

ลงชื่อ ผู้รับสัญญา
(.....)

ลงชื่อ ผู้ให้สัญญา
(.....)

ผู้รับมอบอำนาจจาก

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ข้าพเจ้า อายุ ปี อยู่บ้านเลขที่

ถนน หมู่ที่ ตำบล/แขวง

อำเภอ/เขต จังหวัด

ลงชื่อ พยาน และสามี
(.....) หรือภริยาของผู้

รับสัญญา

ให้ความยินยอม

ข้าพเจ้า อายุ ปี อยู่บ้านเลขที่

ถนน หมู่ที่ ตำบล/แขวง

อำเภอ/เขต จังหวัด

ลงชื่อ พยาน
(.....)

แนวทางปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้อนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรือสงวนทรัพย์ สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2541

ข้อ 1. การยื่นคำขอ

1.1 กิจการที่จะยื่นขอรับการจัดที่ดินได้ตามระเบียบนี้ได้แก่ กิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามมาตรา 30 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 ประกาศ ณ วันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2533 และ ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ฉบับที่ 2) ประกาศ ณ วันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2543 ดังนี้

1) กิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้หมายถึงกิจการดังนี้

1.1) กิจการทางวิชาการเกษตร การสาธิต การทดลอง เพื่อประโยชน์ทางการเกษตร

1.2) กิจการที่ส่งเสริมหรือประกันราคาพืชผลการเกษตรหรือลดต้นทุนการผลิต

ทางการเกษตร

1.3) กิจการที่เป็นข้อตกลงร่วมกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)

ในการดำเนินการผลิตและการจำหน่ายผลิตผลทางการเกษตร

1.4) กิจการที่เป็นการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม และปัจจัยการผลิต ตลอดจนการผลิต การจำหน่าย และการตลาดให้เกิดผลดียิ่งขึ้น

1.5) กิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้าน เศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินซึ่งกิจการนั้นต้องอยู่ในพื้นที่ที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรรมกำหนดให้เป็นพื้นที่เพื่อการนี้โดยเฉพาะ

2) กิจการที่เป็นการเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้หมายถึงกิจการแปรรูป ผลิตผลเกษตรกรรม ซึ่งใช้ผลิตผลทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นหลัก

3) กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับประเภทกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการ ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามที่กำหนดไว้ในประกาศ ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) พิจารณาวินิจฉัย

1.2 ให้ผู้ประสงค์จะขอรับการจัดที่ดินเพื่อใช้สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่อง กับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ยื่นคำขอ ณ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ส.ป.ก. จังหวัด) โดยยื่น คำขอตามแบบ ส.ป.ก. 4-109 พร้อมทั้งแนบหลักฐานและเอกสารประกอบคำขอ ดังต่อไปนี้

(1) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือสำเนาใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว

(2) สำเนาทะเบียนบ้าน

(3) กรณีผู้ขออนุญาตเป็นนิติบุคคลให้ยื่นสำเนาหนังสือรับรองของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท แสดงการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ซึ่งออกให้ไม่เกินหกเดือน พร้อมทั้งวัตถุประสงค์ของนิติบุคคล

(4) แผนงานและโครงการ ประกอบด้วย

(ก) ประเภทของกิจการ

(ข) ประเภทของสิทธิที่ขอรับอนุญาต

(ค) สถานที่ประกอบกิจการและจำนวนเนื้อที่ที่ต้องการขออนุญาต

(ง) ทุนที่ใช้ดำเนินงานของโครงการ รวมทั้งแผนการเพิ่มทุนในอนาคต

(จ) ลักษณะของการดำเนินงานของโครงการ โดยระบุลักษณะการใช้ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน แนวทางการบริหารและการจัดการโครงการ

(ฉ) ผลตอบแทนโครงการ ระยะเวลาคืนทุนของโครงการและเครื่องชี้วัดอื่น ๆ ที่แสดงโอกาสความสัมฤทธิ์ผลของการประกอบกิจการ

(ช) ประโยชน์ที่คาดว่าจะเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และส.ป.ก. จะได้รับ

กรณีขอรับการจัดที่ดินสำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในแปลงที่ได้รับการจัดที่ดินแล้ว (มี ส.ป.ก. 4-01) ผู้ขอต้องแนบหนังสือสละสิทธิในที่ดินด้วย

1.3 เมื่อตรวจสอบคำขอแล้วเห็นว่าถูกต้องครบถ้วน ให้ ส.ป.ก. จังหวัดออกใบรับให้ผู้ขอไว้เป็นหลักฐาน

1.4 ในกรณีที่ให้ผู้ขอรับอนุญาตชี้แจงเพิ่มเติมหรือให้ส่งเอกสารเพิ่มเติม ให้ ส.ป.ก. จังหวัดมีหนังสือแจ้งให้ผู้ขอรับอนุญาตดำเนินการภายในเวลาที่เห็นสมควร และหากผู้ขอรับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามให้ ส.ป.ก. จังหวัดยกคำขอรับอนุญาตนั้นเสีย ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิผู้ขออนุญาตที่จะยื่นคำขอรับอนุญาตใหม่

ในกรณีจำเป็นต้องไปตรวจสอบสถานที่ขอประกอบกิจการ ให้ ส.ป.ก. จังหวัดแจ้งให้ผู้ขอรับอนุญาตทราบเพื่อนำเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบสถานที่นั้น โดยให้ผู้ขอรับอนุญาตเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ ให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดให้ความเห็นไว้ในคำขออนุญาตด้วย

ข้อ 2. การพิจารณา

2.1 ให้ ส.ป.ก. จังหวัดเสนอคำขอและเอกสารที่เกี่ยวข้องพร้อมความเห็นเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) พิจารณาให้เข้า ให้เข้าทำประโยชน์ หรือไม่อนุญาต

2.2 กรณีผู้ขอรับอนุญาตเป็นบุคคลต่างด้าวให้ ส.ป.ก. จังหวัดรวบรวมคำขอ เอกสารที่เกี่ยวข้องและความเห็น คปจ. ส่งให้ ส.ป.ก. เพื่อนำเสนอ คปก. พิจารณาอนุญาต และ คปก. จะอนุญาตให้คนต่างด้าวได้เฉพาะการเช่าหรือเช่าทำประโยชน์เท่านั้น

2.3 ขนาดการอนุญาตให้เช่า/เช่าทำประโยชน์ (ขนาดการถือครอง) ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้เป็นไปตามที่ คปก. โดย คปจ. เห็นสมควรกำหนด ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน 50 ไร่

ข้อ 3. การมีหนังสือแจ้งผลการพิจารณา

3.1 กรณี คปจ. มีมติอนุญาต

ให้ผู้ขอรับอนุญาตใช้ที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้ ให้ ส.ป.ก. จังหวัดมีหนังสือแจ้งให้ผู้ขอรับอนุญาตทราบภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ คปจ. มีมติโดยใช้แบบ ส.ป.ก. 4-110 เพื่อให้ผู้ขอรับอนุญาตเข้าทำสัญญากับ ส.ป.ก. ณ ส.ป.ก. จังหวัด ภายในระยะเวลา 30 วัน นับแต่วันที่ผู้ขอรับอนุญาตได้รับหนังสือ

หากผู้ขอรับอนุญาตมิได้มาดำเนินการดังกล่าว ภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ ส.ป.ก. จังหวัด เสนอ คปจ. เพื่อมีมติเพิกถอนการอนุญาตดังกล่าว และมีหนังสือแจ้งมติ คปจ. ที่ให้เพิกถอนการอนุญาตแก่ผู้ขอรับอนุญาตภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ คปจ. มีมติโดยใช้แบบ ส.ป.ก. 4-111

3.2 กรณี คปจ. มีมติไม่อนุญาต

ให้ผู้ขอรับอนุญาตใช้ที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้ ส.ป.ก. จังหวัดมีหนังสือแจ้งให้ผู้ขอรับอนุญาตทราบภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ คปจ. มีมติโดยใช้แบบ ส.ป.ก. 4-112

ข้อ 4. การอุทธรณ์

หากผู้ขอรับอนุญาตได้รับหนังสือแจ้งมติ คปจ. ซึ่งมีมติไม่อนุญาตแล้ว ให้ผู้ขอรับอนุญาตใช้ที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งประสงค์จะอุทธรณ์ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อ คปจ. ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งมติ ณ ส.ป.ก. จังหวัด โดยใช้แบบ ส.ป.ก. 4-113 และให้ ส.ป.ก. จังหวัดออกใบรับอุทธรณ์ให้ผู้ขอรับอนุญาตไว้เป็นหลักฐาน แล้วรวบรวมคำขอเอกสารที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้งแบบอุทธรณ์ ส่งให้ ส.ป.ก. เพื่อนำเสนอ คปจ. พิจารณาการอุทธรณ์ต่อไป

ข้อ 5. การชำระค่าตอบแทน

ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องชำระค่าตอบแทนตามสัญญาให้ ส.ป.ก. ตามอัตราที่ คปจ. กำหนด

ข้อ 6. การเข้าทำสัญญา

ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องเข้าทำสัญญากับ ส.ป.ก. ณ ส.ป.ก. จังหวัด

6.1 แบบของสัญญา ให้เป็นไปตามที่ ส.ป.ก. กำหนด ดังนี้

สัญญาเช่า ใช้แบบ ส.ป.ก. 4-107

สัญญาเช่าทำประโยชน์ ใช้แบบ ส.ป.ก. 4-108

6.2 ระยะเวลาของสัญญา (เช่า/เช่าทำประโยชน์) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ส.ป.ก. ประกาศกำหนด

6.3 ขั้นตอนการปฏิบัติในการเข้าทำสัญญาเช่า/สัญญาเช่าทำประโยชน์ในที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์เพื่อประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามมาตรา 30 วรรคห้า แห่ง พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมฯ มีดังนี้

6.3.1 ขั้นตอนการตรวจสอบเอกสารที่ใช้ในการทำสัญญา

ผู้ให้เช่า (หรือผู้ให้สัญญา) ตรวจสอบเอกสารที่ใช้ในการทำสัญญาของผู้เช่า (หรือผู้รับสัญญา) ในวันเข้าทำสัญญา ดังต่อไปนี้

- บัตรประจำตัวประชาชน (พร้อมสำเนา)
- หนังสือรับรองสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท/นายทะเบียนสหกรณ์การเกษตร (พร้อมสำเนา)
- หนังสือมอบอำนาจในการลงนามผูกพันบริษัท/ห้าง/สหกรณ์การเกษตร (พร้อมสำเนา)
- สำเนาทะเบียนบ้านหรือสำนักงานใหญ่ (พร้อมสำเนา)
- ใบอนุญาตประกอบกิจการ (ถ้ามี)
- เอกสารอื่นๆ (ถ้ามี) เช่น หลักฐานที่แสดงว่ากิจการได้ผ่านการตรวจสอบผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมแล้ว (สำหรับกิจการที่ต้องผ่านการตรวจสอบจากสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ) เป็นต้น

6.3.2 ขั้นตอนการกำหนดระยะเวลาเช่าหรือเช่าทำประโยชน์, จำนวนค่าเช่าหรือค่าตอบแทน, กำหนดเวลาชำระค่าเช่าหรือค่าตอบแทน (ถ้ามี) และกำหนดนัดวันเวลาการไปจดทะเบียนการเช่า ผู้ให้เช่า (หรือผู้ให้สัญญา) ต้องตกลงกับผู้เช่า (หรือผู้รับสัญญา) เกี่ยวกับการกำหนดระยะเวลาเช่าหรือเช่าทำประโยชน์ จำนวนค่าเช่าหรือค่าตอบแทนและกำหนดเวลาชำระค่าเช่าหรือค่าตอบแทนและกำหนดนัดวันเวลาการไปจดทะเบียนการเช่า (ภายใน 30 วัน นับแต่วันทำสัญญา) (สัญญาเช่าฯ ข้อ 4 สัญญาเช่าทำประโยชน์ฯ ข้อ 4)

6.3.3 ขั้นตอนการตรวจสอบหลักประกันสัญญา (หลักทรัพย์)

ผู้ให้เช่า (หรือผู้ให้สัญญา) ตรวจสอบหลักประกันสัญญา (หลักทรัพย์) ที่ผู้เช่า (หรือผู้รับสัญญา) นำมามอบให้ในวันเช่าทำสัญญา อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ (สัญญาเช่าฯ ข้อ 2, สัญญาเช่าทำประโยชน์ฯ ข้อ 2)

- เงินสด
- หนังสือค้ำประกันธนาคารภายในประเทศ
- หลักประกันอื่นๆ ตามระเบียบฯ พัสตุ

6.3.4 ขั้นตอนการทำสัญญาประกันภัย (เฉพาะกรณีการเช่าหรือเช่าทำประโยชน์ในอสังหาริมทรัพย์) ผู้ให้เช่า (หรือผู้ให้สัญญา) ต้องตกลงกำหนดระยะเวลากับผู้เช่า (หรือผู้รับสัญญา) ให้ไปทำสัญญาประกันอัคคีภัยและวินาศภัย โดยระบุผู้ให้เช่า (หรือผู้ให้สัญญา) เป็นผู้รับประกันภัยตามกรมธรรม์และนำหลักฐานดังกล่าวมาแสดงให้ผู้เช่า (หรือผู้รับสัญญา) ตามกำหนดระยะเวลาต่อไป (สัญญาเช่าฯ ข้อ 3.7, สัญญาเช่าทำประโยชน์ฯ ข้อ 3.7)

ทั้งนี้ให้จัดทำประกันภัยกับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเท่านั้น และค่ากรมธรรม์ ต้องอยู่ในหลักเกณฑ์สูงสุดตามที่กรมการประกันภัยกำหนด

6.3.5 ขั้นตอนการกำหนดค่าใช้จ่ายต่างๆ

ผู้ให้เช่า (หรือผู้ให้สัญญา) ต้องตกลงให้ผู้เช่า (หรือผู้รับสัญญา) รับภาระในการออกค่าใช้จ่ายต่างๆ ดังนี้

- ค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียนการเช่า (ถ้ามี) (สัญญาเช่าฯ ข้อ 4 บรรทัดท้าย)
- ค่าภาษี, ค่าธรรมเนียม หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดอันเกี่ยวกับที่ดินหรือสิ่งหาถมทรัพย์ (สัญญาเช่าฯ ข้อ 9, สัญญาเช่าทำประโยชน์ฯ ข้อ 9)
- ค่าไฟฟ้า, ค่าน้ำประปา, ค่าโทรศัพท์ และค่าบริการอื่นๆ (สัญญาเช่าฯ ข้อ 9, สัญญาเช่าทำประโยชน์ฯ ข้อ 9)
- ค่าใช้จ่ายที่รัฐได้ลงทุนไปเพื่อกิจการสาธารณูปโภค (สัญญาเช่าฯ ข้อ 3.9, สัญญาเช่าทำประโยชน์ฯ ข้อ 3.9)

6.3.6 ขั้นตอนการกำหนดเวลาที่ต้องเริ่มลงมือประกอบกิจการ

ผู้ให้เช่า (หรือผู้ให้สัญญา) ต้องตกลงกำหนดระยะเวลาให้ผู้เช่า (หรือผู้รับสัญญา) เริ่มลงมือประกอบกิจการ ในที่ดินหรือสิ่งหาถมทรัพย์ภายในระยะเวลาที่กำหนด (สัญญาเช่าฯ ข้อ 3.3, สัญญาเช่าทำประโยชน์ฯ ข้อ 3.3)

6.3.7 ขั้นตอนการลงนามในสัญญา

ภายหลังจากที่ได้ตกลงในข้อสัญญาต่างๆ เรียบร้อยแล้ว ผู้ให้เช่า (หรือผู้ให้สัญญา) กับผู้เช่า (หรือผู้รับสัญญา) ต้องลงลายมือชื่อผูกพันตามสัญญา 4 ฉบับ โดยลงนามต่อหน้าพยาน 2 คน โดยต้องเป็นคู่สมรสของผู้เช่า (หรือผู้รับสัญญา) 1 คน (ถ้ามี) โดยต้องแสดงหลักฐานทะเบียนสมรสต่อผู้ให้เช่า (หรือผู้ให้สัญญา) ก่อนลงนาม และคู่สัญญาเก็บสัญญาไว้ฝ่ายละ 1 ฉบับ และเก็บไว้ที่กองนิติการ 1 ฉบับ และกองบริการกองทุนฯ 1 ฉบับ

6.3.8 ขั้นตอนการลงทะเบียนสัญญา มีดังนี้

ช่องที่ 1-2 เป็นช่องกำหนดรหัสจังหวัด

ช่องที่ 3-4 เป็นช่องกำหนดรหัสอำเภอ

ช่องที่ 5 เป็นช่องกำหนดรหัสประเภทที่ดินประกอบด้วย

เลข 1 คือ	ที่พระราชทาน	เลข 2 คือ	ที่บริจาค
เลข 3 คือ	ที่จัดซื้อ	เลข 4 คือ	ที่ของรัฐ
เลข 5 คือ	ที่ราชพัสดุ	เลข 6 คือ	ที่เวนคืน

ช่องที่ 6 เป็นช่องกำหนดรหัสประเภทสัญญา

เลข 0 คือ	สัญญาเช่าที่ดินเพื่อที่อยู่อาศัย
เลข 1 คือ	สัญญาเช่าที่ดินถาวร (เพื่อเกษตรกรรม)
เลข 2 คือ	สัญญาเช่าที่ดินชั่วคราว (เพื่อเกษตรกรรม)
เลข 3 คือ	สัญญาเช่าซื้อที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
เลข 4 คือ	สัญญาเช่าซื้อที่ดินเพื่อที่อยู่อาศัย
เลข 5 คือ	สัญญาเช่าที่ดินหรือสิ่งหาถมทรัพย์เพื่อประกอบกิจการ สนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

เลข 6 คือ สัญญาเช่าทำประโยชน์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์เพื่อ
ประกอบกิจการ สนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อ
เกษตรกรรม

ช่องที่ 7-8 เป็นช่องกำหนดปี พ.ศ. ที่จัดทำสัญญา (โดยใช้ปีปฏิทิน)

ช่องที่ 9-13 เป็นช่องกำหนดเลขที่สัญญา
